

เสวนาราชดำเนิน ชี้จุดอ่อนรัฐธรรมนูญ 60 “บรรเจิด” หวั่น เลิกซีตซีโร่องค์กรอิสระบางองค์กร เปิดช่องนักการเมืองถล่มในอนาคต

เขียนโดย กองบรรณาธิการเว็บ

วันอาทิตย์ที่ 10 มิถุนายน 2018 เวลา 14:51 น.

เสวนาราชดำเนิน ชี้จุดอ่อนรัฐธรรมนูญ 60 “บรรเจิด” หวั่น เลิกซีตซีโร่องค์กรอิสระบางองค์กร เปิดช่องนักการเมืองถล่มในอนาคต

ที่สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้จัดงานราชดำเนินเสวนาในหัวข้อ “องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญบทบาทและความท้าทายทางการเมือง โดยม็ววิทยากรประกอบด้วย นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) นายสมชาย แสวงการ เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (วิปสนช.) นายบรรเจิด สิงคะเนติ นักวิชาการนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

นายชาติชาย กล่าวว่า ที่ผ่านมาการควบคุมการตรวจสอบ การปราบปรามทุจริตยังทำไม่ได้เต็มที่เพราะอำนาจอยู่ในฝ่ายบริหารเยอะ รัฐธรรมนูญ 2540 จึงเอาอำนาจฝ่ายบริหารออกมา พอถึงตอนร่างรัฐธรรมนูญ 2560 องค์การอิสระยังถูกมองว่ายังไม่ได้ทำหน้าที่ ไม่มีมาตรฐาน

เขียนโดย กองบรรณาธิการเว็บ

วันอาทิตย์ที่ 10 มิถุนายน 2018 เวลา 14:51 น.

ไม่ได้ทำหน้าที่ตรงไปตรงมา สองมาตรฐาน ดังนั้น ตอน กรธ.ร่างจึงนั่งคิดว่าองค์กรอิสระจะอย่างไรให้เป็นไม้ค้ำยันประชาธิปไตยไทยยุคใหม่ เป็นหลักประชาธิปไตยหลักควบคุมตรวจสอบฝ่ายบริหาร ที่เข้ามาใช้เงิน ใช้อำนาจ รวมถึงตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตั้งแต่ต้นทาง

“กรธ.จึงต้องตั้งหลักกันว่า จะต้องเขียนความคิดลงในหมวดองค์กรอิสระ 1.ต้องอิสระ มีกรรมการสรรหาชุดเดียวตรงกลาง มีประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร และตัวแทนผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละองค์กรที่ไม่ได้สรรหากรรมการในองค์กรนั้นส่งมา 1 คน เพื่อให้เป็นกลางในการสรรหา สามารถกำหนดวิธีการกลั่นกรอง เพื่อไม่ให้เกิดครหานินทา พยายามการันตีให้เกิดความอิสระตั้งแต่การสรรหา 2.ต้องการให้ทำงานเชิงรุก ป้องกัน ป.ช.ไม่ต้องรอให้มีใครมาร้อง มากล่าวหา แต่ต้องออกไปปรณรงค์ให้ประชาชนเห็นพิษเห็นภัยการทุจริต หรือ กต.จะเลือกตั้งให้อาาฐ กต.มีกระทั่งงบประมาณในการหาข่าว ทหารือ ธนาการแห่งประเทศไทยแบงก์ชาติ ดูเส้นทางการเงิน รวมถึงให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นมือไม้ ตระเวรดู ในระหว่างไม่มีเลือกตั้งก็ต้องไปดูทำงานเชิงรุก เช่นเดียวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน ไปค้นหา วิเคราะห์ วิจัย แก้ไขปัญหาต่างๆ เสนอมาเลยเรื่องนี้ไม่ได้ต้องแก้ไขอย่างไร ส่งให้รัฐบาลและนิติบัญญัติทราบ 3.ทุกองค์กรต้องทำงานเร็ว จะมีการกำหนดระยะเวลา ป.ช.มีคนมากล่าวโทษหากมีข้อมูลหลักฐานไม่ถูกต้องจริง ภายใน 1 ปี ต้องรวบรวมข้อมูลหลักฐานและชี้มูลให้เสร็จ ถ้าไม่ทำต้องอธิบายเหตุผลและอีก 1 ปี รวม 2 ปี แต่ถ้าโกงข้ามชาติอาจเกิน 2 ปีได้ แต่ก็ต้องอธิบาย” นายชาติชาย กล่าว

นายชาติชาย กล่าวว่า 4.คุณสมบัติคณะกรรมการองค์กรอิสระที่หลายคนสงสัยว่าทำไมต้องดำรงตำแหน่งอธิบดีไม่น้อยกว่า 5ปีนับรวมกัน ทั้งที่หายากมาก เจตนาของ กรธ.เมื่อมีการให้ทำงานเชิงรุก ให้นำหน้าที่และอำนาจมากขึ้น จึงต้องการคุณสมบัติประสบการณ์วิจาร์ณญาณที่ดี และกล้าหาญ กล้าชี้ถูกชี้ผิด เพราะบางครั้งความไม่กล้าหาญนำมาสู่วิกฤตการเมือง ต้องรับผิดชอบ อย่างศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าลาออกจากประธานต้องพ้นจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไปด้วย 5.ต้องตรวจสอบกันเองให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม คุมมาตรฐานกันเอง มีกลไกให้สังคมตรวจสอบ กรรมการองค์กรอิสระ ต้องรับผิดชอบไม่ได้ เป็นเจตนาารมณ์ของตัวองค์กรอิสระ

“อย่างกรณีการผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตั้งแต่ต้น การกำหนดคุณสมบัติ คุณสมบัติลักษณะต้องห้าม ส.ส. ส.ว. มียาวเหยียด กต.ต้องตรวจเช็คตั้งแต่คนสมัครรับเลือกตั้ง พอลงสมัครรับเลือกตั้งก็มีผู้ตรวจการการเลือกตั้งไปตรวจสอบ เมื่อฝ่ายบริหารต้องแถลงต่อสภา องค์กรต่างๆ ก็ต้องไหวตาดู ไม่ใช่ให้มีคนมาร้อง พอเข้าไปใช้อำนาจ กระบวนการแปรญัตติงบประมาณหากมี ส.ส. ที่เป็นคณะกรรมการการแปรญัตติ หากเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับงบประมาณในพื้นที่ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบว่ามีความผิดจริง ถ้าเป็น ส.ส.ก็หลุดจากตำแหน่ง เป็นรัฐมนตรี ผิดจริงก็พ้นไปทั้งคณะรัฐมนตรี” นายชาติชาย กล่าว

นายบรรเจิด กล่าวว่า ความวิกฤตศรัทธาทางการเมืองจะเชื่อมโยงกับการทำหน้าที่ขององค์กรอิสระ เพราะเป็นองค์อาภัพที่จะตรวจสอบองค์กรฝ่ายการเมือง บทบาทขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ 40 ได้ดีไซน์เป็นครั้งแรกแยกองค์กรตรวจสอบมาเป็นองค์กรอิสระเป็นอำนาจที่ 4 แต่รัฐธรรมนูญ 2540 แบ่งเป็นสองช่วงช่วงแรก ตั้งแต่ปี 2540 เป็นบุคลากรใหม่หมด จะเห็นความอิสระในการทำงาน

แต่มาช่วงกึ่งกลางถึง 2540-2544 ฝ่ายการเมืองเห็นแล้วว่าองค์กรอิสระนั้นมีพิษสงต่อการดำรงอยู่ของฝ่ายการเมือง ดังนั้น การแทรกแซงจึงเกิดขึ้นในช่วงหลังรัฐธรรมนูญ 2545 จนถึง 2549 องค์กรที่ถูกทุบทิ้งองค์กรแรกคือศาลรัฐธรรมนูญ เป็นจุดสำคัญของวิกฤตการเมืององค์กรอิสระจึงถูกสร้างมาถ่วงดุลการตรวจสอบฝ่ายการเมือง ครั้งหลังของรัฐธรรมนูญ 2540 เกิดวิกฤตศรัทธาองค์กรอิสระ หลายคนต้องรับชะตากรรมจนถึงทุกวันนี้

“รัฐธรรมนูญ 2550 บทบาทขององค์กรอิสระยังคงเดิม แต่ปรับเปลี่ยนบางเรื่อง เช่น ปรับเปลี่ยนการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินหนี้สินไปอยู่ ปปช.ศาลรัฐธรรมนูญปรับอำนาจหน้าที่ บทบาทขององค์กรอิสระเป็นช่วงที่เผชิญหน้ากับฝ่ายการเมือง ถ่วงดุลตรวจสอบ อาจพูดได้ว่าองค์กรที่มาตามหลักประชาธิปไตยฝ่ายการเมือง ถูกตรวจสอบจากองค์กรที่มาจากหลักนิติรัฐ และการถ่วงดุลตรวจสอบ นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างศาลรัฐธรรมนูญกับรัฐสภา คือการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ เป็นวิกฤตความขัดแย้งนำมาสู่ 22พ.ค.2557 และการร่างรัฐธรรมนูญ 2560”

นายบรรเจิด กล่าว

นายบรรเจิด กล่าวว่า บทบาทความท้าทายขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ 60 มี 3 ประเด็น 1.เรื่องเซตซีโร่องค์กรอิสระ นัยยะสำคัญจะต้องเคลียร์ให้จบ

เพราะถ้าไม่จบบางองค์กรไปบางองค์กรอยู่ มองภาพหลังเลือกตั้งถ้าฝ่ายการเมืองเข้ามา อาจมองภาพว่าองค์กรนี้มาด้วยเอื้ออาทร กัลยาณมิตร จะเป็นรอยด่างให้ฝ่ายการเมืองเขาได้แย้ง จะเป็นประเด็นให้ฝ่ายการเมืองนำไปถล่ม

“เช่น ป.ช.ศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ถูกซีโรไปดำเนินการขู่ความผิดฝ่ายการเมือง ก็จะถูกมองว่าไปเอื้อเป็นกัลยาณมิตรกับ คสช. ดังนั้น ควรจะให้เรื่องนี้ขึ้นสู่กระบวนการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไปเสีย ว่าศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าที่ สนช.อ้างว่าไม่ซีโรนั้นมิใช่ประโยชน์อย่างใด มิเช่นนั้นการเริ่มต้นจะนำไปสู่การขยายผลทางการเมือง เพราะไม่เป็นไปตามหลักปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน

นี่คือจุดเริ่มต้นความท้าทายของรัฐธรรมนูญที่ไปยึดโยงไม่เป็นไปตามหลักเดียวกัน วิธีแก้มี 3 ทาง จะซีโรก็ซีโรให้หมด อยู่ต่อก็อยู่ให้หมดไม่มีใครคิดใจ หรือ ทางที่ 3 คุณสมบัต้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญสูงกว่าฉบับเก่า ไปเขียนให้ใครที่ไม่มีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติใหม่ก็ให้พ้นจากตำแหน่ง คิดว่าเขียนอย่างนี้ไม่มีใครคิดใจ แต่พอไปทำเช่นนี้ร้อยค่าควรได้รับการชกกลางโดยศาลรัฐธรรมนูญเพื่อตัดกระแสไม่ให้ประเด็นทางการเมืองในอนาคต เป็นอุปสรรคของความท้าทายมาก ขึ้นอยู่กับหลักการเลือกตั้งใครจะเข้ามามีอำนาจทางการเมือง จุดนี้เคลียร์ได้เคลียร์อย่าให้เป็นเชื้อในกายภาคหน้า”

นายบรรเจิดกล่าว

นายบรรเจิด กล่าวอีกว่า นอกจากนี้ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงหลักการตามรัฐธรรมนูญ 3 เรื่อง 1. มาตรา 236 ของรัฐธรรมนูญ 2560 ในกรณีที่ ส.ส. ส.ว. 1 ใน 5 หรือ ประชาชน 2 หมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อกล่าวหากรรมการ ป.ช.ว่ากระทำความผิดตามมาตรา 234(1) โดยยื่นต่อประธานรัฐสภา พร้อมหลักฐานหากเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าการกระทำความผิดให้ส่งเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะไต่สวน แต่รัฐธรรมนูญ 2550 ให้ยื่นศาลฎีกาและศาลฎีกาตั้งผู้ไต่สวน นิภาพอนาคต ถ้าฝ่ายการเมืองมา ป.ช.ทำหน้าที่ตรวจสอบฝ่ายการเมือง ฝ่ายการเมืองต้องการดิศเครดิตรองคิดว่าความอิสระของกรรมการ ป.ช.ที่ไปตรวจสอบฝ่ายการเมืองจะได้แค่ไหนเพราะให้ประธานรัฐสภา จะกระทบอย่างสำคัญต่อกรรมการ ป.ช. ถ้าฝ่ายการเมืองหลังเลือกตั้งเป็นคนละขั้วกันอะไรจะเกิดขึ้น จะนำไปสู่การทำให้ ป.ช.ทำได้โดยอิสระสมบูรณ์หรือไม่เพราะฝ่ายการเมืองจะเข้ามามีดุลพินิจ

เรื่องที่ 2. การเปลี่ยนคณะกรรมการสรรหาองค์กรอิสระ ให้บุคคลซึ่งมาจากองค์กรอิสระ 4-5 มีบทบาทสำคัญ คนเหล่านี้คุณสมบัติเหมือนตุลาการ ถ้าเปรียบเทียบกับคณะกรรมการสรรหาของรัฐธรรมนูญ 2550 ให้ประธานองค์กรอิสระมาเป็นกรรมการสรรหา มีตำแหน่งเป็นหลักประกันความรับผิดชอบ แต่วันนี้ไม่รู้กรรมการสรรหาที่เป็นผู้แทนองค์กรอิสระไม่รู้เป็นใคร และอยู่ต่อเมื่อมีอำนาจในการชี้ขาดคุณสมบัติของกรรมการองค์กรอิสระ

“เรื่องที่ 3. คุณสมบัติกรรมการองค์กรอิสระต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ถูกร้องนิดเดียวถ้าซื่อสัตย์สุจริตไม่ประจักษ์แล้วขาดคุณสมบัติ ซึ่งคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้ชี้ขาด แทนของเดิมในรัฐธรรมนูญ 2550 ที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยและมีหลักประกันความเป็นอิสระ ดังนั้น ถ้าเป็นคณะกรรมการสรรหาชี้ขาดไม่ใช่ตุลาการวินิจฉัย จะโต้แย้งต่อได้ไหม ประเด็นเหล่านี้จะยึดโยงไปสู่ประเด็นหลังเลือกตั้ง เพราะแค่ไหนเพียงใดไม่ประจักษ์ก็อาจถูกถอดได้ จึงเป็นปัญหาในการออกแบบ เหมือนเป็นข้อต่อใส่เกราะแล้วยังมีช่องว่างให้ทวนเข้ามาเสียได้จะป้องกันอย่างไร เป็นความท้าทายใน รัฐธรรมนูญ 2560” นายบรรเจิด กล่าว

ด้านนายสมชาย กล่าวว่า องค์กรอิสระส่วนใหญ่ให้อยู่ต่อยกเว้นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ที่องค์กรนานาชาติไม่ยอมรับกระบวนการสรรหาเพราะไม่ถูกต้อง จึงต้องเซตซีโร่ รวมถึง กกต. ที่มีปัญหาหลายเรื่อง เช่น การเลือกตั้งครั้งใหม่ กกต. ควรจะเป็นชุดเก่าหรือจัดเลือกตั้งหรือไม่ กกต. ชุดเก่าใกล้หมดวาระจะทำอย่างไร ได้หารือว่ากันสุดท้ายเสียงส่วนใหญ่ตัดสินใจให้พ้นไป แล้วเสียงส่วนใหญ่ก็ไปตามนั้น ในอนาคตจะเกิดสองมาตรฐานหรือไม่จะแก้อย่างไร ในทางการเมืองเมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้ 6 เม.ย. 2560 ถ้าให้พ้นไปแล้วเลือกมาใหม่ทั้งหมด ปัญหาคือจะหาคนจากไหนที่คุณสมบัติครบตามรัฐธรรมนูญ เพราะวันนี้ กกต. ยังหาคนใหม่ค่อยได้ ถ้าเลือกมาฝ่ายการเมืองก็บอกว่าเลือกในสมัย คสช. ถ้าให้อยู่ต่อไปก็อาจจะบอกว่าอยู่ต่อโดยผลพวงของรัฐธรรมนูญ ก็จะถูกกล่าวหาทั้งสองทาง

เสวนาราชดำเนิน ชี้จุดอ่อนรัฐธรรมนูญ 60 “บรรเจิด” หวั่น เลิกเซตซีโร่องค์กรอิสระบางองค์กร เปิดช่องนักการเมืองกลมในอนาคต

เขียนโดย กองบรรณาธิการเว็บ

วันอาทิตย์ที่ 10 มิถุนายน 2018 เวลา 14:51 น.

“ส่วนเรื่องคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้ชี้ขาดคุณสมบัติแต่ละชุดจะต้องอยู่ถึง 7 ปี ให้แสดงผลในการสรรหาทุกครั้ง เหมือนคำวินิจฉัยส่วนตน ถ้าเลือกกรรมการท่านนั้นมาเป็นองค์กรอิสระ ต้องระบุว่าดีอย่างไร ไม่ดีอย่างไร เป็นหลักฐานบันทึกไว้ว่าถ้าหากกรรมการองค์กรอิสระไม่ว่า กกต. ป.ป.ช. ทำผิดในอนาคตจะได้นำคำอธิบายเหตุผลมาประจานต่อสาธารณะ แต่สิ่งสำคัญต้องทำให้ผู้แทนองค์กรอิสระที่มาเป็นกรรมการสรรหาต้องเป็นที่รู้จักต่อสาธารณะมีตัวตนมีบทบาท เพราะถ้าไม่เป็นที่รู้จักอาจถูกการเมืองแทรกแซงได้”
นายสมชาย กลาว

[เนื้อหาวิดีโอเสวนาทั้งหมด](#)

[ฟังเสียงการเสวนาทั้งหมด](#)